

Α Δ Δ Η Δ Ε Γ Γ Υ Η

Ἡ επίσκεψη τῶν δύο διακεκριμένων φεμινιστριῶν, πὸν ἦρθαν γιὰ λίγες μέρες στὸν τόπο μας νὰ γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ τὶς συνθήκες τῆς ζωῆς τῆς Ἑλληνίδας καὶ πρὸ πάντων νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιο τῆς πολιτικῆς τῆς χειραφέτησης, εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ θαυμαστά παραδείγματα τῆς ἀλληλεγγύης πὸν νιώθουν οἱ γυναῖκες οἱ πιὸ προοδευμένες, οἱ πιὸ πολιτισμένες, πρὸς τῆς ὁμόφυλές των. Καὶ δείχνει ἀκόμα τὸ πῶς ἀντιλαμβάνονται τὴ σοβαρότητα τῆς ἀποστολῆς τους, σὰν ἓνα καθῆκον ἐπιταχτικό, πὸν τὶς ἀναγκάζει νὰ ὑποτάσσουν σαυτὸ κάθε ἀτομικὸ συμφέρον, κάθε **ἐθνικὴ** τους ἀκόμα ἐργασία στὸ μεγαλύτερο καὶ πλατύτερο καὶ σημαντικώτερο **διεθνικὸ** τους ἔργο. Ἡ κ. Μ. Κόρμπετ-Ἄσμπυ, ἡ πρόεδρος τῆς Ἑλληνίδας (Διεθν. Ἑνώσεως γιὰ τὴν ψῆφο καὶ τὴν ἰσοπολιτεία τῶν γυναικῶν) ἀφοῦ ἀγωνίστηκε στὴν πρώτη γραμμὴ μαζί μὲ τὶς γυναῖκες τῶν διαφόρων ὀργανώσεων στὴν Ἀγγλία γιὰ τὴν τέλεια ἐξίσωση τῶν ἐκλογέων γυναικῶν μὲ τοὺς ἄντρες καὶ ἀφοῦ εἶδε τὴν ὀριστικὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τῆς, δὲν κάθησε νὰ ἀπολαύσει μὲ αὐτοϊκανοποίηση τὸ θρίαμβο τοῦ ἀγῶνα τῆς, ἀλλὰ ξεκινᾷ γιὰ μακρυνὸ καὶ κουραστικὸ ταξίδι στὶς Βαλκανικὲς πρωτεύουσες, γιὰ νὰ βοηθήσει καὶ μᾶς πὸν βρισκόμαστε ἀκόμα στὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγῶνα μας, πὸν δὲν ἔχομε ἀκόμα κανένα πολιτικὸ δικαίωμα, γιὰ νὰ μᾶς δημιουργήσει μιὰν ἀτμοσφαῖρα ἐννοικώτερη γιὰ τὸ ἔργο μας. Καὶ κατορθώνει νὰ τὴ δημιουργήσει τὴν ἀτμόσφαιρα αὐτὴ μὲ τὶς δύο φτωχινὲς ὁμιλίαις τῆς, ὅπου μὲ παραδείγματα θετικὰ, μὲ στατιστικὰς, μὲ ἀριθμούς, ἀποδείχνει τὴ μεγάλη ὠφέλεια πὸν εἶχαν καὶ ἡ χώρα τῆς καὶ ἄλλες χώρες ἀπὸ

τὴν ἐνεργητικὴ συμμετοχὴ τῆς γυναικῆς στὴν πολιτικὴ ζωὴ. Καὶ κατορθώνει μὲ τὸ ἀπλό, εὐγενικὸ, σοβαρὸ τῆς ὄφος, μὲ τὰ θετικὰ τῆς ἐπιχειρήματα, μὲ τὰ δοκουμενὰ πὸν παρουσιάζει, νὰ δημιουργήσει ἓνα ρεῦμα ἐνθουσιασμοῦ στὸ ἀκροατήριό τῆς, νὰ μεταστρέψει ἓνα μεγάλο μέρος τῆς κοινῆς γνώμης πὸν δυσπιστεῖ ἀκόμα καὶ διστάζει καὶ νὰ παρουσιάσει ἀκόμα μὲ τὴν ἀνώτερη προσωπικότητά τῆς τὸν τύπο τῆς ἐξελιγμένης γυναικῆς πὸν μὸλη τὴν πολιτικὴ τῆς ἐλευθερία, μὸλη τὴν ἀνάμειξή τῆς τὴν ἐνεργὸ στὴν πολιτικὴ δὲ χάνει τίποτα ἀπὸ τὰ συμπαθητικώτερα χαρακτηριστικὰ τῆς **γυναίκας**, τὴ γλύκα, τὴ χάρη, τὴν καλωσύνη, τὴν εὐγένεια.

Καὶ μαζί μὲ τὴν κ. Ἄσμπυ ἦρθε καὶ ἡ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑλληνίδας, ἡ κ. Μαλατέρ-Σελλιέ, πὸν μὲ τὶς δύο συναρπαστικὰς ὁμιλίαις τῆς μᾶς ἀποκάλυψε τὸ νεώτερο τύπο τῆς γαλλίδας, πὸν εἶναι μιὰ νέα μορφή τῆς γυναικῆς τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης, τῆς γυναικῆς πὸν τὴν ἐφλεγε τὸ ἰδανικὸ τῆς ἐλευθερίας καὶ κήρυττε μαζί μὲ τὸν ἄντρα τὶς μεγάλες ἀρχὲς τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ σήμερα πάλι ἡ ἴδια φλόγα γεμίζει τὴν ψυχὴ τῆς γαλλίδας, γιὰ τὸ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης ἔμεινε μισοτελειωμένο, γιὰ τὸ μιλταρισμὸς τοῦ Ναπολέοντα ἔδεσε τὴ γυναῖκα μὲ τὶς ἀλυσίδες ἐνὸς κώδικος καθυστερημένου καὶ ἀδικου. Καὶ ἡ γαλλίδα ἔχοντας συνείδηση τῶν δικαιωμάτων τῆς, τῶν ὑπηρεσιῶν πὸν πρόσφερε στὴν πατρίδα τῆς κατὰ τὸν πόλεμο καὶ τοῦ πλούτου πὸν τῆς προσφέρει τώρα ὡς οικονομικὸς παράγοντας, ἔχοντας βαθύτατη συνείδηση τῆς ἀδικίας πὸν τὶς γίνεται, **ἀπαιτεῖ** πᾶ τὴ χειραφέ-

τησή της με τὸν πῦρ ἐπιταχικὸ καὶ πῦρ μεθοδικὸ τρό-
πο.

Δὲν περιορίζεται ὅμως νὰ τὴν ἀπαιτεῖ μονάχα γιὰ
τὸν ἑαυτὸ της. Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση ζήτησε ν' ἀπο-
λυτρῶσει τὸν ἄνθρωπο, ὄχι μονάχα τὸ γάλλο. Καὶ ἡ
σημερινὴ γαλλίδα νιώθει πῶς ὁ ἀγῶνας της δὲν μπο-
ρεῖ νὰ περιοριστῆι στὰ σύνορα τῆς χώρας της. Μὲ τὴ
σπάνια ρητορικὴ της ἰκανότητά ἡ κ. Μαλατέο-Σελλιέ μᾶς
ἔδειξε πόσο κοινὸς εἶναι ὁ ἀγῶνας μας, πόσο εἶναι ὁ-
μοια ἢ ἀντίδοσιν σὶν τὸπο μας ὅπως καὶ σὶν δικό
της. Καὶ εἶναι ἴσως ἀκόμα πῦρ ἐνθαρρυντικὰ γιὰ μᾶς
τὰ λίγα βήματα πῦρ ἔχει κερδίσει τὸ ζήτημα στὴ
Γαλλία ἀπὸ τὴν ὀριστικὴ καὶ τέλεια νίκη τῶν Ἀγγλί-
δων γιὰτὶ οἱ συνθήκες ἐκεῖ εἶναι πολὺ πῦρ ὅμοιες μὲ
τίς δικές μας, οἱ πολιτικοὶ μας μοιάζουν τόσο, μὰ τό-
σο πολὺ μὲ τοὺς δικούς των, πῦρ μᾶς δίνεται τὸ δι-
καίωμα νὰ ἐλπίζομε πῶς αὐτὰ τὰ λίγα βήματα δὲ
θ' ἀργήσομε νὰ τὰ κάνομε καὶ μεῖς.

Ἡ ἀλληλεγγύη αὐτὴ, πῦρ χαρακτηρίζει μιὰν ἀνώ-
τερον βαθμίδα πολιτισμοῦ, λείπει δυστυχῶς ὀλίγελα
σὶν τὸπο μας, ὅπου κυριαρχεῖ ἕνας ἀπεριόριστος ἄ-
τομισμός. Μόλις τώρα ἀρχίζει καὶ φανερόνεται σὶς
ἐπαγγελματικὲς ὀργανώσεις ὅπου ἔχει γίνε πιά αἰσθη-
τὸ ὅτι τὸ ἀτομικὸ συμφέρον δὲν μπορεῖ νὰ ξεχωρίσει
ἀπὸ τὸ συνολικὸ σὲ κάθε κλάδο.

Ἄλλὰ πῦρ πέρα; Τὸ μεγαλύτερο ἐμπόδιο σὶν πλα-
τύτερο ξάπλωμα τῶν ἀρχῶν τοῦ φεμινισμοῦ εἶναι ἡ
ἔλλειψη αὐτὴ τῆς ἀλληλεγγύης σὶς γυναῖκες, πῦρ

πάντων ὅταν εἶναι γυναῖκες πῦρ τίς ἔχει εὐνοήσει ἡ
ζωή. «Γιὰτὶ νὰ σκοτίζομαι γιὰ πολιτικὰ δικαιώματα
ἀφοῦ ξυμένα δὲν μοῦ χρειάζονται, ἀφοῦ ἡ δική μου
ζωὴ εἶναι εὐχάριστη, ἀναπαυτικὴ καὶ δὲ μοῦ λείπει
τίποτα»;

Καὶ ἡ ὑπάλληλος πῦρ ἔχει κατορθώσει νὰ κερδί-
σει τὴν εὐνοία τῶν προϊσταμένων της καὶ ἔχει ἀνεβῆ
μερικὰ σκαλοπάτια στὴν ὑπαλληλικὴ ἱεραρχία καὶ δὲ
φιλοδοξεῖ ν' ἀναίβει παραπάνω, — θὰ φάει τὴ ζωὴ
της ὀλη σὶν γραφεῖο; — πολὺ λίγο τὴ νοιάζει ἂν βα-
σανίζονται οἱ συνάδελφές της, ἂν παραγνωρίζεται ἡ
ἀξία τους, ἂν συκοφαντοῦνται «ὅτι δὲν ἀποδίδουν», ἂν
τοὺς κλείνονται οἱ πόρτες σὶς ἀνώτερες θέσεις.

Αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ γυναῖκες, πῦρ εἶναι ὁ μεγα-
λύτερος ἐχθρὸς τοῦ ἀγῶνα μας, πολὺ μεγαλύτερος
ἀπὸ τὸν ἀντιδραστικὸν ἄντρα, ἕς ἀντικρούσουν τὸ λαμ-
πρὸ παράδειγμα τῆς ἀλληλεγγύης πῦρ μᾶς παρουσία-
σαν οἱ δυὸ ξεχωριστὲς ξένες μας καὶ ἴσως συναισθαν-
θοῦν τὴν εὐθύνη τους τὴ μεγάλη ἀπέναντι σὶς ὁμό-
φυλές τους, πῦρ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὰ πολιτικὰ τους
δικαιώματα. Καὶ ἴσως νιώσουν καὶ αὐτὲς ἀκόμα πῦρ
ἐπαγγέλλονται τὴ φιλανθρωπία ὅτι τὸ καλὸ πῦρ κάνουν
στὴν κοινωνία δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ ἰσοσταθμίσει μὲ τὸ
κακὸ πῦρ κάνουν ἐμποδίζοντας εἴτε μὲ τὴν ἀντίδοσιν
εἴτε μὲ τὴν ἀδιαφορία τους ἀκόμα τούτη τὴ γενεά
τῶν ἐλληνίδων νὰ ποχτήσῃ μιὰν ὄρα ἀρχίτερα τὴν
πολιτικὴ της χειραφέτηση.

Αὔ. Θ.